

СРЂАН ЧОЛИЋ: ПТИЧАР - ШАМПИОН

ПТИЦЕ ИМАЈУ ДУШУ

Међу српском дијаспором у Канади, Отављанин Срђан Чолић је једини птичар-шампион! На недавно одржаном 57.-ом канадском првенству птичара у Ричмонд Хилу, он је освојио шампионску титулу у узгоју мешанаца - такозваних бастарда. На изложби је учествовало 97 узгајивача из читаве Канаде, а било је изложено 1380 птица различитих врста. Судије су биле из Европе, САД и Канаде.

Иначе, ово је Чолина, како га сви зову, већ друга титула на највећем канадском такмичењу птичара. Првак Канаде је био и 2012. године, такође у категорији бастарда. Да појаснимо: бастарди се добијају укрштањем дивље птице са кана-

ринцем или дивље птице са дивљом птицом. Бастарда није никако лако упарити, тако да многи птичари не успеју у томе за читав период свог хобија.

За Чолу ту нема никаквих проблема. Већ пуних 60 година он зна како треба са птицама! Посетио сам га у његовој кући у Отави, где ми је у наменској просторији за птице показао неке од трофеја које је освајао на такмичењима узгајивача канаринаца у Торонту, Мисисаги, Хамилтону, Ајаксу, Ричмонд Хилу, Монтреалу и Отави.

Чола је био врло успешан птичар и у родном Сарајеву. Био је и вице-шампион бивше Југославије. (На државном првенству у Новом Саду његова птица је имала исти број поена као победница, али је ипак био други. Тако су судије пресудиле!). Каже да је у свом стану приликом бежаније оставио стотињак трофеја, медаља и диплома које је освајао у Сарајеву Бања Луци, Тузли, Мостару...

Чола је изданак оне старе сарајевске раје са Грбавице, које тамо сада више нема. У српској заједници у Отави, где је са својом породицом дошао 1993. године, он је познат по свом британском језику, непосредности, директности, духовитости, проицљивости и бројним шалама које често прави и на властити рачун! Чола од малена воли птице. Оне су за њега не само хоби, него пасија и начин испуњења живота.

Како је заправо почело Твоје друговање са птицама?

"Кад сам био у првом разреду основне школе, пронашао сам сакривене љепке од старијег брата и у својој башти на Грбавици поставио их на сунцокрет. Како сам сретан био када се штиглиц (чешљугар) ухватио на љепак! Мислио сам да ћу обрадовати брата, али сам од њега добио батина, јер сам штиглица онако са љепком ставио у кавез! Да објасним: љепке су танке, обично брезове шипкице премазане истопљеном сировом гумом на коју птица стане или дохвати је крилом и залијепи се па не може да одлети.

Птице пјевачице сам хватао свакодневно по баштама Грбавице, Илице, Храснице а потом и по Гласиначком пољу на Равној Романији. Како се Грбавица градила, тако су се и птице све више по-

мјерале из града, па смо их ловили по Хуму, Рајловцу, Неђарићима...

Најбоље мјесто за лов звало се Баре. То је био простор између "Жељиног" помоћног игралишта крај радничких насеља до Храсна, а на сјеверу до Миљацке. У тим баштама си могао видјети све наше птице пјевачице, као што су штиглиц, ханефла, грилинг, цалзл, мерцајзл, финк, мерфинк, гимпл, а горе више у брду било је славуја, црноглаваца, црвендаћа и других".

Зашто си ловио птице?

"Било је то међу дјецом као неко такмичење чија птица љепше пјева у кавезу, а на жалост, и да би се имала и која парика продајом. Морам признати да сам и ја знао продати дивљу птицу, јер су била тешка времена, па се није довољно имало.

Негдје прве половине 1960-тих, добио сам првог канаринца. Дао ми га је покојни Миро Радоња, моја старија раја из петог радничког насеља. Све ово што сам постигао је његова заслуга. Он је био врсни познавалац птица. На његов наговор 1963. године сам се учланио у птичарско друштво на Марин Двору. Потом сам наручио за себе прстенове и почео активно да узгајам канаринце и са њима учествујем на изложбама. Да појасним, сваки регистровани узгајивач наручи сваке године прстенове који

се стављају на ногу пилету, старом шест-седам дана. Ту су све информације о узгајивачу и све те информације су биле регистроване у птичарском савезу Југославије.

Као бастардер био сам врло успјешан, јер сам упаривао штиглица са канаринком и ханефла са канаринком. Непосредно прије овога великог зла што су нам направили и бјежаније са породицом, пустио сам око 50- так бастарда. Људи су ми касније причали како су по Добрињи за вријеме ратног ужаса у Сарајеву знали да ухвате мога бастарда, јер су имали мој матични прстен на нози."

Након тог дечачког ловљења птица убрзо си постао један од њихових најпосвећенијих заштитника!

"1968. године, у матичном птичарском душтву био сам изабран за предсједника комисије за заштиту птица у природи, јер сам знао сва мјеста око Сарајева гдје су се птице илегално ловиле. Могу рећи да смо имали доста успјеха, тако да се број прекршитеља знатно смањио. Птичарима-бастардерима је било дозвољено да улове по коју птицу и то се морало регистровати. Било је прецизно регулисано, у складу са међународним прописима, колико је птичар могао да држи птица код себе и у које доба године да их лови. Прије ових мјера птице су се ловиле читаве године, значи и у доба парења.

У народу постоји изрека да ако си некада у животу гријешио према некоме, кад-тад ћеш за то да платиш. За све оне продате дивље птице у младости, ја сада скупо плаћам,

купујући их по врло високим цијенама и јако лошег квалитета. Није ми жао, птице су моја љубав, а савјест ми је чиста, јер сам у то доба када сам их ловио био дијете."

Упркос многим тешким изазовима које доноси имигрантски живот, пти-

чарством си наставио да се бавиш и овдје, на овом великом, бијелом Сјеверу!

"Доласком у Канаду 1993. године, одмах сам се учланио у птичарско друштво. Онако депресиван и у сталном стресу због трагедије коју су нам у Сарајеву монтирали, сазнао сам да овдје нема штиглица. То је за мене био додатни стрес, јер нема више онога што је било дио мене, дио мога живота. Како у почетку нисам имао довољно средстава, један мој пријатељ из Монреаља ми је послао на поклон канаринца и двије женке. Већ на првој изложби у Отави 1997. године освојио сам прво и друго мјесто у бијелим канаринцима. Потом, престао сам са узгајањем канаринаца и одлучио сам да пређем на бастарде. Да би то могао, ваљало је куповати штиглице.

2001. године купио сам првога штиглица, који се овдје увозе и продају. Добијам бастарде и 2002. године освајам прво мјесто на изложби у Отави.

Посљедњих 5 година излажем моје бастарде само на Канадском државном првенству одакле и долазе ове двије шампионске титуле.

ПРВАК КАНАДЕ
ЗА 2016

Интересовање за птице у Канади, као и свугдје у свијету, опада доласком компјутера и интернета, тако да људи проводе доста времена пред екранима и немају времена за хоби, поготово ова нова "Покемон Го" генерација. Мени је био постао проблем како се ријешити младих канаринаца, јер сам их легао и по 100! Нисам

ПРВАК КАНАДЕ
ЗА 2012

желио да их продајем у 300-бутике за 25 долара по комаду, а они их потом продају купцима по цијени од 99 долара. Ра-

дије сам их поклањао нашим људима, надајући се да ће се и они заптичарити."

Након шест деценија проведених са птицама, шта можеш да кажеш о тим дивним, крилатим створењима!

"Као избјеглици у Бањи Ковиљачи, тамошњи птичар ми је поклатио 2 кавеза са 2 штиглица. Тада сам се стварно увјерио како птица има душу. Као да су знали у каквом сам стресу и депресији био, пјевали су по читав дан, као да су у природи. Човјек који ми их је поклатио није могао да вјерује да су то те исте птице. Сатима сам сједио испред куће, нијемо их посматрао и слушао њихову пјесму, какву до тада још чуо нисам. Апсолутно сам био ископчан од свих збивања и дешавања око мене. Птице су ми помогле да се ослободим депресије, јер имају душу. Што је више пазиш и бринеш о њој, она то осјети и враћа ти својим веселим скакутањима и својом пјесмом. Само здрава и задовољна птица пјева у кавезу.

Некада, изнад "Жељиног" стадиона је било на стотине гнијезда ханефли (конопљарки), славуја и црноглаваца. Данас готово нигдје птице ни на периферији града! Птице нису истребљене. Птице бјеже што даље од људи! Птице имају душу и осјећај. Оне знају да то више нису они исти људи као од прије пола вијека. Овај нови свјетски поредак, висока технологија и грабеж, отели су људима и посљедњи осјећај за нешто лијепо, за природу."

Бојан Ж. Босиљчић